

MAT-01360 Matematiikka 3 / Mattila
Tentti 1.3.2017

Vastaa kaikkien kysymysten kaikkiin kohtiin. Tehtävät eivät ole vaikeusjärjestyksessä. Kokeessa ei saa käyttää laskimia tai taulukoita. Tehtäväpaperin saa pitää. Ratkaisut löytyvät kokeen jälkeen kurssin Moodle-alueelta.

1. (a) Määritä osittaisintegroimalla $\int x^5 \sqrt{x^3 + 1} dx$. (2p)

(b) Määritä integraali

$$\int \frac{x + \sqrt{x} + 4}{\sqrt{x}(\sqrt{x} + 1)(x + 3)} dx$$

sijoituksen $u = \sqrt{x}$ ja osamurtokehitelmän avulla. (4p)

2. (a) Suppeneeko epäoleellinen integraali $\int_e^\infty \frac{1}{x(\ln x)^2}$? Myönteisessä tapauksessa määritä integraalin arvo. (3p)

(b) Osoita sarja $\sum_{k=1}^\infty \ln\left(1 + \frac{2}{n}\right)$ suppenevaksi tai hajaantuvaksi tarkastelemalla sitä vastaavan osasummajonon $(S_n)_{n=1}^\infty$ yleistä termiä, kun $n \rightarrow \infty$. (3p)

3. (a) Määritä potenssisarjan $\sum_{k=0}^\infty k! \left(\frac{x-1}{5}\right)^k$ suppenemisväli. (3p)

(b) Määritä raja-arvo $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x \arctan x}{(\cos x - 1) \ln(1+x)}$ käyttäen apuna potenssisarjoja

$$\sin x = \sum_{k=0}^\infty \frac{(-1)^k}{(2k+1)!} x^{2k+1}, \quad \cos x = \sum_{k=0}^\infty \frac{(-1)^k}{(2k)!} x^{2k},$$

$$\ln(1+x) = \sum_{k=1}^\infty \frac{(-1)^{k+1}}{k} x^k \quad \text{ja} \quad \arctan x = \sum_{k=0}^\infty \frac{(-1)^k}{2k+1} x^{2k+1}. \quad (3p)$$

4. (a) Ratkaise alkuarvot tehtävä

$$x^2 y' + 2xy = 1 \quad y(1) = 2 \quad (3p)$$

(b) Määritä yritemenetelmällä differentiaaliyhtälön

$$y'' + 2y' = 4 \sin 2x$$

yleinen ratkaisu. (3p)